

ESF+ Evaluatiekader

Europa WSE
Operationeel Programma 2021-2027

Versie 19 juni 2024

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Context	4
1.2	Leeswijzer	5
2.	Beschrijving van de ESF+ evaluatiefunctie	6
2.1	Doelstelling en kerntaken ESF+ evaluatiefunctie.....	6
2.2	Structuur en locatie binnen de organisatie.....	7
2.3	Middelen voor evaluatie	8
2.3.1	Evaluatiecapaciteit en -expertise	8
2.3.2	Evaluatiebudget.....	9
3.	Kernprocessen, rollen & verantwoordelijkheden	9
3.1	Evaluatieplanning	9
3.1.1	ESF+ evaluatieplan.....	9
3.1.2	Stakeholderbetrokkenheid	11
3.1.3	Planning van de modi van uitvoering en inzet van middelen	11
3.1.4	Eindrapportering	13
3.2	Uitvoering en opvolging	13
3.2.1	Operationalisering van evaluatieacties	13
3.2.2	Werkgroep.....	14
3.2.3	Evaluatiestuurgroep	15
3.2.4	Andere stakeholderbetrokkenheid	16
3.2.5	Data en privacy	17
3.3	Valorisatie.....	18
3.3.1	Binnen evaluatieplanning	18
3.3.2	Formuleren van aanbevelingen.....	18
3.3.3	Management response.....	19
3.3.4	Wetenschappelijke valorisatie	21

3.3.5	Open data	21
3.4	Disseminatie	22
3.4.1	Binnen evaluatieplanning	22
3.4.2	Verspreiding van evaluatierapporten	22
3.4.3	Evaluatienetwerk.....	23
4.	Intermediaire instanties	24
4.1	Art 13. 'Evaluatie' van de beheersovereenkomst	24
4.2	Opvolging door de ESF+ evaluatiefunctie	25
4	Samenhang en integratie met het departement Werk en Sociale Economie	27
4.3	Departementale planningsprocessen - BBT en OP	27
4.4	Kennisbeleid DWSE	27
5.	Kwaliteitswerking	29

1. Inleiding

1.1 Context

Het ESF+ evaluatieplan vormt het meerjarig onderzoeksprogramma van de geplande evaluatieacties van oproepen en overheidsopdrachten in beheer van Europa WSE in uitvoering van het ESF+ Operationeel Programma Vlaanderen 2021-2027. Dit onderzoeksprogramma is het resultaat van een grondig evaluatieplanningsproces dat doorheen de tweede helft van 2023 werd uitgevoerd samen met het ESF+ evaluatieteam, de projectbeheerders en het managementteam van Europa WSE. Dit ESF+ evaluatieplan en toekomstige updates worden steeds conform de Europese wetgeving voorgelegd aan het ESF+ Monitoringcomité ter goedkeuring.¹

Aanvullend aan het ESF+ evaluatieplan werd een ESF+ evaluatiekader opgesteld met informatie over hoe evaluatieonderzoek in het kader van het ESF+ Operationeel Programma wordt georganiseerd. Dit ESF+ evaluatiekader garandeert dat de uitvoering voldoet aan strikte kwaliteitsnormen en zo goed mogelijk stuurt op reële doorwerking van resultaten in de activiteiten van Europa WSE, partners en stakeholders.

De rol en doelstelling van dit ESF+ evaluatiekader is het bewaken van de kwaliteit van evaluaties d.m.v. degelijke planning en het (tijdig) identificeren van vereiste data; het tijdig aanleveren van inzichten uit evaluaties voor het informeren van beleid; de uitwisseling van evidence tussen lidstaten; bewaken dat de financiering en opvolging van evaluatie adequaat is.² Het ESF+ evaluatiekader formuleert richtlijnen inzake de acties en hun minimale inrichting, de rollen en de invulling van de belangrijkste kernverantwoordelijkheden.

Dit ESF+ evaluatiekader wordt samen met het ESF+ evaluatieplan door het ESF+ Monitoringcomité goedgekeurd. Het ESF+ evaluatiekader is net zoals het ESF+ evaluatieplan evolutief en eventuele latere aanpassingen worden opnieuw voorgelegd ter goedkeuring aan het ESF+ Monitoringcomité.

Het ESF+ evaluatiekader wordt opgebouwd uit volgende onderdelen:

- **Hoofdstuk 2** geeft een beschrijving van de doelstelling, structuur en middelen van de ESF+ evaluatiefunctie.
- **Hoofdstuk 3** geeft een overzicht van de kernprocessen van de evaluatiewerking en hoe deze zijn georganiseerd naar de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken actoren.
- **Hoofdstuk 4** beschrijft het kader voor de invulling van de Europese evaluatieverplichting door de intermediaire instanties.

---

¹ Artikel 44 'Evaluations by member states' in ['Regulation \(EU\) 2021/1060 of the European Parliament and the Council of June 2021'](#).

² [European Commission \(2015\) 'Guidance document on evaluation plans'](#)

- **Hoofdstuk 5** beschrijft het kader voor kwaliteitswerking en -bewaking

1.2 Leeswijzer

Onderstaand geven we een korte beschrijving van de belangrijkste actoren die doorheen het plan worden vernoemd.

- Departement Werk en Sociale Economie (DWSE) – het departement dat, binnen de Vlaamse overheid, verantwoordelijk is voor het beleid over werkgelegenheid en sociale economie.
- **Europa WSE** (EUWSE) - de afdeling Europese programma's van het Departement Werk en Sociale Economie waarin de ESF+ Beheerautoriteit is gehuisvest.
- **ESF+ Monitoringcomité** - het ESF+ Monitoringcomité 2021–2027 dient toe te zien op een goede voortgang en uitvoering van het Vlaamse ESF+ Operationeel Programma 2021–2027 en is o.a. bevoegd voor de goedkeuring van het ESF+ evaluatieplan en de opvolging van de uitvoering van de evaluatieacties.³
- **Intermediaire instanties** - Europa WSE delegeert het beheer van een deel van zijn middelen aan twee intermediaire instanties (cf. Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en Departement Onderwijs) omwille van hun specifieke positie respectievelijk op de arbeidsmarkt en in het onderwijslandschap.
- **ESF+ evaluatiefunctie** - de entiteit binnen de studiedienst van het Departement Werk en Sociale Economie die verantwoordelijk is voor het beheer, planning en uitvoering van het ESF+ evaluatieplan.

---

³ Artikel 38 in ['Regulation \(EU\) 2021/1060 of the European Parliament and the Council of June 2021'](#)

2. Beschrijving van de ESF+ evaluatiefunctie

2.1 Doelstelling en kerntaken ESF+ evaluatiefunctie

Evaluatieonderzoek vormt een essentieel onderdeel en proces binnen de werkzaamheden en strategie van [Europa WSE](#). Verder bouwend op de evaluatiebepaling in de Europese wetgeving omschrijven we de rationale en doelstelling van de ESF+ evaluatiefunctie als volgt:

We dragen bij aan het ontwikkelen van evidence-based beleid en het bewaken van de evalueerbaarheid van de werkingen binnen Europa WSE via

a) ... het ontwikkelen en onderbouwen van oplossingen o.b.v. wetenschappelijke inzichten

b) ... het zichtbaar maken van de impact van het ESF+ programma

... vormgegeven als een dynamisch (= niet lineaire logica) proces en vanuit een programmatorische aanpak ten einde te leren uit de ESF+ werkingen én het beleid te legitimeren bij externe stakeholders.

Om deze doelstelling te realiseren focust de ESF+ evaluatiefunctie zich op **vier kernverantwoordelijkheden**:

- Evaluatieprogrammatie
  - Op het niveau van het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027, zorgen we dat we voldoen aan de evaluatieverplichtingen opgelegd vanuit de Europese Commissie voor onze eigen werking en de werking van intermediaire instanties.
  - Op het niveau van oproepen detecteren we evaluatievragen die we verder programmeren volgens de meeste gepaste methoden, onderzoeksstrategieën en relevante timing.
- Evalueren
  - De uitvoering van evaluatieonderzoek volgens wetenschappelijk standaarden en evaluatieprincipes in samenspraak en afstemming met Europa WSE en stakeholders op het terrein.

- Werken aan onderbouwde oplossingen
  - De introductie van wetenschappelijke onderbouwde kaders en concepten voor het opzetten en bijsturen van nieuwe en bestaande oproepen.
  - De ondersteuning van de operationalisering van nieuwe concepten en kaders binnen nieuwe en bestaande oproepen.
  - Het actief uitbouwen van een kennisnetwerk rond thema's in het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027.

- Valorisatie
  - De ondersteuning van Europa WSE bij het doordenken van de implicaties van resultaten en conclusies voor de eigen strategie en die van partners en hoe deze bijgestuurd kunnen worden.
  - De communicatie en verspreiding van evaluatieresultaten naar stakeholders en partners.

2.2 Structuur en locatie binnen de organisatie

- De ESF+ evaluatiefunctie wordt door de ESF+ Beheerautoriteit gedelegeerd aan het team Onderzoek en Evaluatie van de studiedienst binnen de afdeling Beleid van het Departement Werk en Sociale Economie (DWSE) van de Vlaamse overheid.
- De coördinatiefunctie van de ESF+ evaluatiewerking ligt bij de verantwoordelijke coördinator onderzoek en evaluatie binnen de studiedienst van DWSE.
- De inbedding van de ESF+ evaluatiefunctie in de studiedienst van DWSE biedt opportuniteiten o.v.v.
  - de afstemming van evaluatieacties in het ESF+ evaluatieplan met andere onderzoeksprogramma's binnen DWSE;
  - de uitwisseling en ontwikkeling van thematische en methodologische expertise met andere collega-onderzoekers en -evaluatoren;
  - toegang tot externe kennisnetwerken;
  - efficiëntere toegang tot interne en externe administratieve datasets;⁴
  - makkelijke toegang tot de kenniscommunicatiestrategie van DWSE;
  - het borgen van functionele onafhankelijkheid van de uitvoering van het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027.

---

⁴Bijvoorbeeld: [Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid \(KSZ\)](#), [Enquête naar de arbeidskrachten \(EAK\)](#) en [Adult Education Survey \(AES\)](#)

- Als onderdeel van de afdeling Beleid van het DWSE tracht de ESF+ evaluatiefunctie steeds het evaluatiecriterium 'coherentie' of de samenhang te bewerkstelligen met: subsidieprojecten binnen het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027, ander beleid en maatregelen in beheer van het DWSE, de Vlaamse overheid en andere overheden te integreren in het evaluatieplanningsproces.
- De ESF+ evaluatiefunctie wordt samengesteld uit volgende functies:
  - 2 evaluator-onderzoekers
  - 1 evaluator-onderzoeker met een coördinatiefunctie

2.3 Middelen voor evaluatie

2.3.1 EVALUATIECAPACITEIT EN -EXPERTISE

- Binnen de studiedienst van de afdeling Beleid van het DWSE zijn 3 VTE's (cf. de ESF+ evaluatiefunctie) voor de coördinatie, planning, beheer, uitvoering en opvolging van de evaluatieacties in het ESF+ evaluatieplan.
- De 3 VTE's binnen de ESF+ evaluatiefunctie beschikken over:
  - een brede expertise inzake verschillende evaluatiebenaderingen zoals counterfactual impactevaluatie, theorie gebaseerde evaluatie en participatieve evaluatie;
  - een gemengde expertise o.v.v. kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden voor data-analyse en -collectie;
  - diverse thematische expertise inzake relevante substantieve theorieën zoals bv. organisatiesociologie, organisatiepsychologie, arbeidsmarkteconomie, sociale inclusie, organisatienetwerken, enzovoort.
- Het ESF+ evaluatieteam heeft toegang tot middelen en mogelijkheden tot opleiding. Op basis van de verwachtingen inzake de kernverantwoordelijkheden en de geplande acties in het evaluatieplan wordt voor het ESF+ evaluatieteam een opleidingsplan opgesteld.

2.3.2 EVALUATIEBUDGET

- Voor de **uitvoering van de evaluatieacties** wordt beroep gedaan op de ESF+ Technische Bijstand voor de financiering van interne evaluatiecapaciteit bestaande uit 3 VTE⁵ en budget voor het uitbesteden van evaluatieopdrachten aan externe kennisinstellingen.

3. Kernprocessen, rollen & verantwoordelijkheden

3.1 Evaluatieplanning

3.1.1 ESF+ EVALUATIEPLAN

- De opmaak en uitvoering van het ESF+ evaluatieplan gebeurt conform de Europese wetgeving die beheerautoriteiten binnen lidstaten verplicht evaluatieonderzoek te verrichten omtrent acties binnen de operationele programma's van de structuurfondsen en hiervoor een evaluatieplan op te stellen.⁶ De scope van het ESF+ evaluatieplan bestaat uit de subsidieprojecten uit het ESF+ Operationeel Programma die met Europese ESF+ middelen worden gefinancierd.
- De doelstelling en functie van dit ESF+ evaluatieplan is het bewaken van de kwaliteit van evaluaties d.m.v. degelijke planning en het (tijdig) identificeren van vereiste data; het tijdig aanleveren van inzichten uit evaluaties voor het informeren van beleid; de uitwisseling van evidence tussen lidstaten; en bewaken dat de financiering en opvolging van evaluatie adequaat is.⁷
- De evaluatieperiode waarin via het ESF+ evaluatieplan evaluatieacties uitgevoerd kunnen worden loopt vanaf de goedkeuring van het Vlaamse ESF+ Operationeel Programma 2021-2027 in december 2022 tot 30 juni 2029.
- Het ESF+ evaluatieplan bevat volgende informatie:
  - Beschrijving van het voorwerp van evaluatie op het vlak van probleemdefiniëring, doelgroep(en), looptijd, budget, type interventie(s), organisatie en beoogde outcomes;
  - Rationale van de evaluatie of kennisbehoeften;

---

⁵ De engagementen voor het evaluatie in dit evaluatieplan zijn afhankelijk van de reële beschikbaarheid van de voorziene 3 VTE. Wijzigingen in de voorziene interne capaciteit zullen leiden tot bijsturing van het evaluatieplan.

⁶ Artikel 44 'Evaluations by member states' in '[Regulation \(EU\) 2021/1060 of the European Parliament and the Council of June 2021](#)'.

⁷ [European Commission \(2015\) 'Guidance document on evaluation plans'](#)

- Evaluatievragen;
  - Evaluatiestrategie en databehoefte;
  - Looptijd;
  - Inzet van middelen;
  - Stakeholderbetrokkenheid.
- Conform de Europese regelgeving bepaalt het ESF+ Monitoringcomité, via het ESF+ evaluatieplan, welke subsidieprojecten geëvalueerd moeten worden en geeft opdracht aan de ESF+ evaluatiefunctie om de evaluatieacties op te starten en op te volgen.
    - De ESF+ evaluatiefunctie is verantwoordelijk voor de voorbereiding van het ESF+ evaluatieplan, door middel van de volgende acties: doorlopen van een evaluatieplanningsproces, formuleren van voorstel-evaluatieacties en toewijzen van middelen (budget en personeelsinzet).
    - Het ontwerpplan wordt door de ESF+ evaluatiefunctie aan het ESF+ Monitoringcomité toegelicht en voorgelegd ter goedkeuring. Na goedkeuring door het ESF+ monitoringcomité wordt het ESF+ evaluatieplan bezorgd aan de Europese Commissie.
  - De planningsmethodiek van het ESF+ evaluatieplan volgt volgende principes:
    - Het ESF+ evaluatieplan volgt de inhoudelijke structuur van het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027 volgens investeringsprioriteiten.
    - De voorbereiding van het ESF+ evaluatieplan is de verantwoordelijkheid van de ESF+ evaluatiefunctie en gebeurt in samenwerking met de medewerkers van Europa WSE.
    - Kennisbehoeften worden geïdentificeerd op basis van inhoudelijke kennisvragen inzake maatschappelijk impact en operationele vraagstukken binnen de uitvoering van subsidieprojecten.
    - De timing en planning van evaluatieacties wordt bepaald op basis van huidige en toekomstige kennisbehoeften die verwant zijn aan de uitvoering van het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027 met het oog op zowel beleidsleren als verantwoording.
    - De keuze voor een evaluatiebenadering en -methoden gebeurt op basis van o.a. volgende criteria:
      - relevantie voor het beantwoorden van de evaluatievragen;
      - zinvolheid o.v.v. de gewenste interactie met de betrokken stakeholders;
      - haalbaarheid m.b.t. de timing van de geïdentificeerde kennisbehoefte(n);

- haalbaarheid o.v.v. de praktische organisatie binnen de context van het te evalueren subsidieproject.
- Het ESF+ evaluatieplan is dynamisch en evolutief. Dat wil concreet zeggen dat de ESF+ evaluatiefunctie het ESF+ evaluatieplan doorheen het jaar kan updaten en eventuele wijzigingen beargumenteerd ter goedkeuring kan voorleggen aan het ESF+ Monitoring Comité.
- De opname van evaluatiebepalingen en -engagement in subsidieprojecten en de toevoeging van nieuwe evaluatieacties aan het ESF+ evaluatieplan dienen goedgekeurd te worden door Europa WSE en de ESF+ evaluatiefunctie voorafgaand aan de toelichting aan en goedkeuring van het bijgestuurde plan door het ESF+ Monitoringcomité.
- Jaarlijks wordt in januari van het betreffende jaar de voortgang van de uitvoering van het ESF+ evaluatieplan aan het ESF+ Monitoringcomité gerapporteerd waarbij alle relevante documentatie zoals rapporten, bestekken en andere ter beschikking worden gesteld.
- De geplande evaluatieacties in het ESF+ evaluatieplan worden mee opgenomen in de evaluatieagenda van DWSE.
- De geplande, lopende en afgeronde evaluatieacties worden opgenomen in en breed gerapporteerd via [het jaaroverzicht onderzoek DWSE](#).

3.1.2 STAKEHOLDERBETROKKENHEID

- De opmaak van het ESF+ evaluatieplan is in hoofdzaak een planningsoefening binnen Europa WSE op basis van kennis over eigen kennisbehoeften en die van stakeholders en partners.
- Stakeholderbetrokkenheid bij de opmaak van het ESF+ evaluatieplan gebeurt via de goedkeuring van het plan door de verschillende leden van het ESF+ Monitoringcomité.

3.1.3 PLANNING VAN DE MODI VAN UITVOERING EN INZET VAN MIDDELEN

- In het ESF+ evaluatieplan wordt voor elke evaluatieactie de interne personeelsinzet en budget vermeld.
- De ESF+ evaluatiefunctie is verantwoordelijk voor de planning van evaluatieacties, inclusief de budgettering over de hele ESF+ evaluatieperiode tot 2029. Deze planning wordt aan de 'finance en

control functie' van Europa WSE voorgelegd waarbij de nodige middelen binnen de ESF+ Technische Bijstand voor evaluatie worden gereserveerd.

- De ESF+ evaluatiefunctie is verantwoordelijk voor de planning en inzet van VTE voor de uitvoering van evaluatieacties voor de hele evaluatieperiode tot 2029. Afhankelijk van de wijze van uitvoering (zie volgend punt) en de inhoudelijke scope wordt de VTE-inzet voor een evaluatieactie bepaald. De engagementen voor de ESF+ evaluatiefunctie in dit evaluatieplan zijn afhankelijk van de reële beschikbaarheid van de voorziene 3 VTE. Wijzigingen in de voorziene interne capaciteit zullen leiden tot bijsturing van het evaluatieplan.
- De evaluatieacties in het ESF+ evaluatieplan onder de directe verantwoordelijkheid van de ESF+ evaluatiefunctie kunnen uitgevoerd worden op (een combinatie van) volgende manieren:
  - Via de uitbesteding van evaluatieacties aan externe kennisinstellingen via overheidsopdrachten. Een vereiste bij de selectie van evaluatoren is hun functionele onafhankelijkheid van de implementatie van het Operationeel Programma 2021-2027.⁸
  - Via eigen uitvoering door middel van de inzet van de interne ESF+ evaluatiecapaciteit (zie punt 2.3.1).
  - Via andere onderzoeksprogramma's in beheer van het DWSE⁹ of die van andere organisaties. Ook hier wordt functionele onafhankelijkheid geborgd.
- Het is mogelijk om bovenstaande modi te combineren, waarbij bijvoorbeeld evaluatoren van de ESF+ evaluatiefunctie mee ingeschakeld worden in een extern onderzoek of, omgekeerd, waarbij externe expertise een deel uitvoert van een evaluatieonderzoek dat geleid wordt door evaluatoren van de ESF+ evaluatiefunctie.
- De keuze voor de wijze van uitvoering en VTE-inzet gebeurt op basis van een afweging van o.a. volgende criteria:
  - de scope van de evaluatieactie o.v.v. te onderzoeken aantallen;
  - de looptijd van de evaluatieactie;
  - de nodige tijdsinzet voor het uitvoeren van het type onderzoeksdesign;
  - de organisatorische complexiteit van een onderzoek¹⁰;

---

⁸ Het is belangrijk te benadrukken dat uitbesteding van evaluatieacties ook aanzienlijke inzet van VTE vergt voor de voorbereiding van bestekken, gunning, opvolging van de uitvoering, enzoverder.

⁹ Bijvoorbeeld [VIONA](#) of [evaluatieonderzoek in het kader van het ondersteuningsdecreet](#)

¹⁰ Bijvoorbeeld nodige coördinatietaken i.f.v. het organiseren van bevragingen

- de nodige en intern beschikbare thematische en methodologische expertise.
- In het geval van uitbesteding worden [de betreffende richtlijnen van de Europese Commissie](#) gevolgd voor het bewaken van de kwaliteit van de opmaak van bestekken en opdrachtomschrijvingen.¹¹

3.1.4 EINDRAPPORTERING

- Op het einde van de evaluatieperiode voorziet de ESF+ evaluatiefunctie een eindrapportering van de uitvoering van het ESF+ evaluatieplan in voorbereiding van het nieuwe Operationeel Programma 2021-2027 voor de volgende programma- en evaluatieperiode.
- De eindrapportering bevat:
  - een overzicht van alle uitgevoerde evaluatieacties;
  - de geleerde lessen inzake de uitvoering van evaluatieacties en de bepalingen van het ESF+ evaluatiekader;
  - aanbevelingen voor de ESF+ evaluatiewerking in de volgende programmaperiode.
- Deze eindrapportering wordt gepubliceerd op de [website van Europa WSE](#).

3.2 Uitvoering en opvolging

3.2.1 OPERATIONALISERING VAN EVALUATIEACTIES

- Na goedkeuring van het ESF+ evaluatieplan worden de evaluatieacties verder geoperationaliseerd in een plan van aanpak.
- Een plan van aanpak (cf. inceptierapport) voor evaluatie voorziet algemeen in minstens volgende onderdelen:
  - Theoretisch kader:
    - Overzicht van de programmatheorie en bijhorende evaluatievragen.
    - Bespreking van de belangrijkste concepten uit het inhoudelijke kader aan de hand van wetenschappelijke literatuur.

---

¹¹ [European Commission \(2015\) 'Guidance document on evaluation plans' \(p.12\)](#)

- Evaluatiedesign met:
    - Methoden voor data-analyse;
    - Methoden en instrumenten voor data-collectie;
    - Koppeling van methoden aan evaluatievragen.
  - Operationalisering:
    - Strategie voor datacollectie;
    - Strategie voor data-analyse (cf. data-analyseplan);
    - Inbedding van de evaluatie in de 'werking', op het vlak van aansluiting met bestaande platformen, rapportages, beheersmatige beoordelingen, enzovoort.
  - Stakeholderbetrokkenheid:
    - Strategie voor de coördinatie met en communicatie naar betrokken stakeholders;
    - Strategie voor validatie van de resultaten en aanbevelingen;
    - Aanpak voor het organiseren van opvolging via werkgroep en/of stuurgroep;
    - Plan voor communicatie.
  - Planning van evaluatieactiviteiten
- Afhankelijk van de evaluatiedoelstelling en -opzet kan afgeweken worden van de onderdelen in bovenstaande paragraaf.
  - De verdere operationalisering van de evaluatieactie in een plan van aanpak is de verantwoordelijkheid van de ESF+ evaluatiefunctie en dient gemaakt te worden in samenwerking met medewerkers van Europa WSE (cf. projectbeheer).
  - Aanvullend wordt samen met de communicatiefunctie van Europa WSE een plan voor communicatie i.k.v. de evaluatieactie opgesteld.
  - In het geval van de uitbesteding van evaluatieacties is de werkgroep (cf. infra) verantwoordelijk voor het faciliteren van de opmaak, het opvolgen en beoordelen van de kwaliteit van het plan van aanpak op te stellen door de opdrachtnemer.

3.2.2 WERKGROEP

- Voor elke evaluatieactie wordt een werkgroep opgericht voor:

- de operationele opvolging van de kwaliteit en tijdigheid van de uitvoering van evaluatieacties;
  - waar nodig het evaluatieproces te faciliteren;
  - het beoordelen van de kwaliteit van deliverables.
- De werkgroep is samengesteld uit medewerkers Europa WSE en de ESF+ evaluatiefunctie.
  - In het geval van een jointevaluatie, met name een evaluatieactie die via een samenwerking wordt georganiseerd en/of uitgevoerd, worden de betrokken partners vertegenwoordigd in de werkgroep.
  - De werkgroep moet de kwaliteit van de deliverables positief beoordelen alvorens deze kunnen gepresenteerd worden aan de stuurgroep. De werkgroep maakt geen beoordeling van de inhoudelijke conclusies en aanbevelingen, maar wel van de methodologische kwaliteit van het onderzoek.
  - In het kader van uitbesteding van evaluatieacties:
    - Kan de werkgroep beslissen het contract stop te zetten in het geval van het niet-opvolgen en niet-uitvoeren van belangrijke afspraken door de opdrachtnemer.
    - Is de werkgroep verantwoordelijk voor de opmaak en het afleveren van een attest van goede uitvoering (op vraag van de opdrachtnemer en na goedkeuring door de verantwoordelijke coördinator binnen de ESF+ evaluatiefunctie).

3.2.3 EVALUATIESTUURGROEP

- De bedoeling van een '(evaluatie)stuurgroep' is om bij een groep van belangrijke stakeholders:
  - betrokkenheid bij het evaluatieproces te creëren;
  - informele reflectie en discussie te stimuleren (cf. collectief leren);
  - draagvlak te creëren voor resultaten en aanbevelingen, met het oog op doorwerking en het verspreiden van de evaluatieresultaten en -bevindingen in hun netwerk(en).
- Principes en criteria voor het organiseren van een stuurgroep:
  - Indien mogelijk, relevant en zinvol wordt de functie van een stuurgroep gelegd bij reeds bestaande overlegplatformen die worden georganiseerd in het kader van het te evalueren subsidieproject.

- De periodiciteit van de stuurgroep wordt bepaald in functie van de looptijd en inhoudelijke scope van de evaluatieactie.
  - De leden van het ESF+ Monitoringcomité krijgen steeds de mogelijkheid om een evaluatieactie in de bijhorende evaluatiestuurgroep op te volgen.
- De stuurgroep is verantwoordelijk voor o.a.:
    - de inhoudelijke sturing en advisering van de evaluatie;
    - het beoordelen van de kwaliteit van de deliverables van de betreffende evaluatieactie;
    - het valideren van resultaten en aanbevelingen;
    - het faciliteren van de toegang van de evaluatoren tot informatiebronnen.
  - De ESF+ evaluatie zit de stuurgroep voor. De rol van de ESF+ evaluatiefunctie binnen de stuurgroep is het bewaken van de onafhankelijkheid van de uitvoering van het onderzoek en het vermijden van beïnvloeding.
  - De stuurgroep wordt doorgaans samengesteld uit volgende type actoren:
    - vertegenwoordiging van de Vlaamse minister bevoegd voor Werk;
    - medewerkers van Europa WSE en DWSE;
    - de ESF+ evaluatiefunctie;
    - vertegenwoordigers van Vlaamse overheidsinstellingen en andere overheden;
    - vertegenwoordigers van middenveldinstellingen;
    - vertegenwoordiging van sociale partners;
    - experts uit het academische veld;
    - praktijkexperts.
  - De samenstelling van de stuurgroep is een gedeelde verantwoordelijkheid van Europa WSE en de ESF+ evaluatiefunctie.

3.2.4 ANDERE STAKEHOLDERBETROKKENHEID

- Stakeholders en partners op beleidsniveau en uit het werkveld worden steeds systematisch geconsulteerd en betrokken bij de uitvoering van de geplande evaluatieacties met het oog op het bewaken van de relevantie, integriteit, validiteit en draagvlak voor het onderzoek en de uiteindelijke resultaten. Doorheen het hele proces van een evaluatieactie trachten we steeds samen te werken met

academische experts uit binnen- en buitenland. De wijze waarop stakeholders betrokken willen worden, en dit op een zinvolle manier, wordt op het niveau van specifieke evaluatieacties bepaald.

- Naast de inrichting van een werk- en stuurgroep kan een klankbordwerkgroep georganiseerd worden waarin andere stakeholders betrokken worden bij de uitvoering en rapportering van een evaluatieactie.

3.2.5 DATA EN PRIVACY

- De Europese regelgeving inzake ESF+¹² stelt dat de lidstaten enkel persoonsgegevens mogen verwerken indien dit nodig is voor monitoring, rapportage, communicatie, bekendmaking, evaluatie, financieel beheer, verificaties en audits en, indien van toepassing, het bepalen van de subsidiabiliteit van deelnemers.
- De opmaak van een datamanagementplan is een vereiste voor evaluatieacties waarin:
  - primaire kwantitatieve data verzameld wordt;
  - op basis van bestaande datasets een nieuwe dataset wordt geconstrueerd.
- De doelstelling van een datamanagementplan is transparantie bieden over de verzameling en het gebruik van data tijdens en na de uitvoering van een evaluatieonderzoek. Een datamanagementplan bevat ten minste informatie over volgende elementen:
  - welke data verzameld zal worden (incl. codeboek);
  - hoe deze data verzameld zal worden;
  - of en hoe er eventueel bepaalde koppelingen zullen gemaakt worden met (andere) data;
  - hoe de data verwerkt zal worden;
  - het verwachte formaat en omvang van deze data;
  - de manier waarop de data bewaard zal worden;
  - wie toegang zal hebben tot de data;
  - op welke manier de data compatibel zal worden gemaakt aan wetgeving inzake privacy (cf. GDPR);
  - de manier waarop de data zal worden gedocumenteerd;
  - de overdracht van de data naar de aanbestedende overheid.
- In het geval van de uitbesteding van evaluatieacties worden in het bestek standaard bepalingen opgenomen rond:

---

¹² Art. 4 in ['Regulation \(EU\) 2021/1060 of the European Parliament and the Council of June 2021'](#).

- intellectuele eigendom en open data;
- de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het uitvoeren van het onderzoek;
- de verplichting voor het opmaken van een datamanagementplan.

3.3 Valorisatie

3.3.1 BINNEN EVALUATIEPLANNING

- Om het potentieel gebruik van evaluatie te maximaliseren, wordt de timing van de evaluatieacties zo goed mogelijk afgestemd met kennisbehoeften die voortkomen uit activiteiten binnen oproepen en overheidsopdrachten of uit externe 'mijlpalen' (bv. nieuwe legislatuur, verwachte beleidswijzigingen bij partners, enzovoort).
- De keuze van evaluatiemethoden staat o.a. in functie van de nodige type kennis die nodig is in navolging van de geïdentificeerde kennisbehoeften. Doorheen het hele planningsproces en de uitvoering van de evaluatieactie worden de achterliggende kennisbehoeften en methodologische keuzen herhaald en benadrukt.

3.3.2 FORMULEREN VAN AANBEVELINGEN

- Elke uitgevoerde evaluatieactie dient beleidsaanbevelingen te formuleren. Aanbevelingen dienen een cruciale rol in de bruikbaarheid van evaluaties als vertaling van resultaten en conclusies naar acties voor de verschillende betrokken stakeholders.
- De ESF+ evaluatiefunctie bewaakt de kwaliteit van de aanbevelingen.
- De aanbevelingen worden samen met de resultaten en conclusies aan de evaluatiestuurgroep en het ESF+ Monitoringcomité gepresenteerd.
- Kwaliteitscriteria voor het formuleren van beleidsaanbevelingen:
  - Aanbevelingen vloeien duidelijk voort uit conclusies en geleerde lessen die empirisch onderbouwd zijn.
  - Aanbevelingen worden gespecificeerd naargelang de relevante stakeholder(s).
  - Aanbevelingen worden actiegericht geformuleerd met informatie over de nodige personele, financiële en technische middelen.
  - Aanbevelingen zijn geprioriteerd.

- Aanbevelingen specificeren het tijdsframe voor implementatie.
- Aanbevelingen zijn geloofwaardig en worden evenwichtig en onpartijdig geformuleerd.
- In de uitvoering van evaluatie worden aanbevelingen door de evaluatoren bij stakeholders afgetoetst o.v.v. relevantie, zinvolheid, haalbaarheid, timing, afhankelijkheid van derden voor uitvoering, enzovoort. Validatie vormt een integraal onderdeel in het plan van aanpak dat wordt opgesteld door evaluatoren voor de uitvoering van een evaluatieactie.
- Bij het uitbesteden van een evaluatieactie wordt in het bestek gevraagd dat kandidaat-opdrachtnemers een voorstel van aanpak uitwerken voor het valideren van de resultaten en de aanbevelingen bij betrokken stakeholder(s).
- Beleidsaanbevelingen worden steeds als onderdeel van een evaluatierapport gepubliceerd via de communicatiekanalen van Europa WSE en DWSE.

3.3.3 MANAGEMENT RESPONSE

- Een ‘management response’ is een formele reactie van Europa WSE, als primaire stakeholder van het ESF+ evaluatieplan, waarin wordt aangegeven welke acties worden ondernomen ter bijsturing van het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027 die voortbouwen op de conclusies en aanbevelingen van evaluatieacties.
- De bedoeling van de management response is om:
  - De betrokkenheid van de medewerkers van Europa WSE bij evaluatie te verzekeren.
  - Actieve reflectie in de organisatie te stimuleren over resultaten en aanbevelingen uit evaluatiestudies.
  - Actieve doorwerking te stimuleren van evaluatieresultaten en -aanbevelingen ter verbeteren en bijsturing van het ESF+ Operationeel Programma 2021-2027.
  - Vanuit de ESF+ evaluatiefunctie te kunnen rapporteren over de effectiviteit van de evaluatiewerking o.v.v. instrumentele doorwerking van evaluaties opdat de inzet van evaluatiemiddelen (deels) verantwoord kan worden.
  - Formeel te sturen op doorwerking van aanbevelingen door standpuntinname van het management en formuleren van concrete acties voor doorwerking.
  - Transparantie creëren bij partners en stakeholders over hoe Europa WSE leert uit evaluaties en verbeteringen doorvoeren (cf. verantwoording).

- De management responses dienen als informatiebasis voor de ESF+ evaluatiefunctie voor de rapportering naar de Europese Commissie over de doorwerking van evaluatieresultaten en -aanbevelingen.
- Een management response bevat volgende informatie:
  - Per aanbeveling een indicatie van (niet)acceptatie door Europa WSE;
  - Argumentatie waarom de aanbeveling niet wordt geaccepteerd;
  - Beschrijving van acties die Europa WSE zal uitvoeren en dewelke voortbouwen op de resultaten en aanbevelingen.
- Kwaliteitscriteria voor een management response:
  - De niet-acceptatie van een aanbeveling wordt duidelijk beargumenteerd o.v.v. criteria zoals de relevantie, zinvolheid, haalbaarheid, timing, afhankelijkheid van derden voor uitvoering, enzovoort.
  - Voorgestelde acties die voortbouwen op aanbevelingen zijn specifiek en actiegericht geformuleerd en geven een indicatie van de gewenste verandering.
  - Voorgestelde acties verwijzen naar de specifieke aanbevelingen waarop ze verder bouwen.
- Europa WSE maakt voor elke uitgevoerde evaluatieactie uit het ESF+ evaluatieplan een management response op. Na de toelichting op het ESF+ Monitoringcomité wordt de management response samen met het evaluatierapport op de [website van Europa WSE](#) gepubliceerd.
- Voor de timing van de opmaak en toelichting van een management response worden volgende mogelijkheden voorzien:
  - De management response wordt samen met de evaluatieresultaten en -aanbevelingen aan het ESF+ Monitoringcomité voorgesteld.
  - Bij de toelichting van de evaluatieresultaten en -aanbevelingen geeft Europa WSE een termijn waartegen de management response wordt opgemaakt en aan het ESF+ Monitoringcomité wordt toegelicht.
- Management responses worden indien relevant periodiek geüpdatet o.v.v. de stand van zaken van de uitvoering van voorgestelde acties, toegelicht aan het ESF+ Monitoring Comité en via de [website van Europa WSE](#) gepubliceerd.

- De opmaak van de management response is de verantwoordelijkheid van de Europa WSE. De ESF+ evaluatiefunctie faciliteert de opmaak o.v.v. interpreteren van evaluatieresultaten en -aanbevelingen, het doordenken van de implicaties voor de werking van Europa WSE (en partners en stakeholders) en de vertaling naar concrete acties.

3.3.4 WETENSCHAPPELIJKE VALORISATIE

- Vanuit de ESF+ evaluatiewerking wordt ingezet om uitgevoerde evaluatieacties ook wetenschappelijke te valoriseren via o.a. de publicatie van wetenschappelijke artikels of bijdrage aan academische literatuur door, indien relevant en haalbaar, samen te werken met academische experts in het binnen- en buitenland.
- Academische werken die worden gepubliceerd op basis van evaluatieonderzoek of verzamelde data i.k.v. het ESF+ evaluatieplan dienen steeds vermelding te maken van Europa WSE en context van het ESF+.
- In het geval dat evaluatieacties door een externe kennisinstelling worden uitgevoerd, krijgen de betrokken ESF+ evaluatoren de mogelijkheid om als coauteur bij te dragen aan eventuele academische output.
- Er worden middelen voorzien om het onderzoekswerk, in functie van de uitvoering van evaluatieacties, op externe academische fora te presenteren.

3.3.5 OPEN DATA

- De ESF+ evaluatiewerking volgt het kader voor 'open onderzoekdata' dat wordt opgesteld door de dienst Data binnen DWSE conform de [Vlaamse datastrategie](#) en de [Vlaamse en Europese regelgeving inzake open data en hergebruik van overheidsinformatie](#).
- De doelstelling voor open data in de context van ESF+ evaluatie is om de data, die worden verzameld binnen de uitvoering van evaluaties, maximaal en GDPR-conform open te stellen voor andere stakeholders.
- In het geval van de uitbesteding van evaluatieacties wordt in het bestek een standaard bepaling inzake intellectuele eigendom en de vereiste voor de opmaak van een datamanagementplan opgenomen.

3.4 Disseminatie

- De Europese regelgeving¹³ verplicht beheerautoriteiten om de resultaten en rapporten van evaluatieacties in het ESF+ evaluatieplan via hun website te publiceren. In navolging van deze communicatieverplichting voorziet de ESF+ evaluatiefunctie in samenwerking met de communicatieverantwoordelijke onderstaande acties.

3.4.1 BINNEN EVALUATIEPLANNING

- Bij de operationalisering van een evaluatieactie wordt samen met de dienst communicatie van DWSE en projectbeheer van Europa WSE bekeken hoe de evaluatieactie en evaluatieresultaten bij aanvang, doorheen de uitvoering en na afronding binnen het stakeholdernetwerk van Europa WSE worden gecommuniceerd. Hiervoor wordt een plan opgemaakt als onderdeel van het algemene plan van aanpak van een evaluatieactie (zie punt 3.3.1.).
- Bij de uitbesteding van een evaluatieactie wordt in het bestek gevraagd dat kandidaat-opdrachtnemers een voorstel van aanpak uitwerken voor het bekendmaken van de evaluatie en evaluatieresultaten in hun netwerk.
- Elk evaluatierapport dient een managementsamenvatting in het Nederlands en het Engels te bevatten. Dat laat toe om de resultaten te delen, ook in anderstalige netwerken.

3.4.2 VERSPREIDING VAN EVALUATIERAPPORTEN

- De communicatie rond evaluatieacties binnen het ESF+ evaluatieplan volgt de onderzoekcommunicatiestrategie van DWSE.
- Na de presentatie van de evaluatieresultaten en aanbevelingen aan het ESF+ Monitoringcomité wordt het evaluatierapport verspreid via volgende kanalen:
  - een nieuwsbericht op de website over het evaluatieonderzoek en een link naar het [kennisplatform van DWSE](#) dat een samenvatting met link naar het volledige rapport opneemt;

---

¹³ Art. 44 'Evaluations by member states' & art. 49(1) 'Responsibilities of the managing authority' in '[Regulation \(EU\) 2021/1060 of the European Parliament and the Council of June 2021](#)'.

- een samenvattend artikel van de evaluatiestudie op het [kennisplatform van DWSE](#) met een link naar de [website van Europa WSE](#) en de link naar het rapport op [de publicatiedatabank van de Vlaamse overheid](#);
  - het volledige evaluatierapport en eventuele bijlagen worden gepubliceerd op [de publicatiedatabank van de Vlaamse overheid](#);
  - een nieuwsbericht via de nieuwsbrieven [Europa WSE](#) en [DWSE](#) met een aankondiging van de publicatie van het rapport alsook links naar het artikel op het [kennisplatform DWSE](#);
  - een bericht gedeeld via de sociale mediakanalen van Europa WSE en DWSE;
  - een vermelding in [het jaaroverzicht onderzoek DWSE](#), indien relevant voor een breder publiek.
- Evaluatierapporten worden gepubliceerd op [de evaluatiedatabank van de Europese Commissie](#).
  - De dienst communicatie van de studiedienst van DWSE is verantwoordelijk voor het publiceren van bovenstaande communicatieacties. De ESF+ evaluatiefunctie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding van de communicatieacties. De voorbereiding van communicatieacties gebeurt steeds in samenspraak met Europa WSE.

3.4.3 EVALUATIENETWERK

- De ESF+ evaluatiefunctie neemt actief deel aan het Europese evaluatienetwerk, evenals andere regionale en internationale evaluatienetwerken, met het oog op:
  - de vertegenwoordiging van Europa WSE;
  - een actieve uitwisseling van ervaring en expertise;
  - de verspreiding van de resultaten van uitgevoerde evaluatieacties;
  - de versterking van de visibiliteit van de eigen evaluatiewerking.

4. Intermediaire instanties

- Sommige acties in het Vlaamse ESF+ Operationeel Programma 2021-2027 worden in opdracht van de managementautoriteit door intermediaire instanties. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van de intermediaire instanties om deze acties te evalueren. De bepalingen binnen de Europese regelgeving zijn ook van toepassing op de intermediaire instanties.
- De intermediaire instanties zijn VDAB en het Departement Onderwijs Vlaanderen.
- Voor de uitvoering van de acties en de bijhorende financiering wordt tussen Europa WSE en de intermediaire instantie een beheersovereenkomst afgesloten waarin ook een evaluatiebepaling is opgenomen.

4.1 Art 13. 'Evaluatie' van de beheersovereenkomst

- Conform artikel 44(2) van verordening (EU) Nr. 2021/1060 is de intermediaire instantie tijdens de periode van de uitvoering van deze overeenkomst verplicht tot het minimaal uitvoeren van een impactevaluatie.
- De intermediaire instantie stelt hiertoe een plan op. Dit plan geeft steeds de laatste stand van zaken weer in functie van de op dat moment reeds geprogrammeerde acties. Het plan wordt dus regelmatig bijgewerkt. Het bevat minstens volgende elementen:
  - Een overzicht van alle acties waarin wordt aangegeven welke prioritair zijn voor evaluatie o.b.v. argumentatie aan de hand van kennishiaten alsook strategisch en/of financieel belang.
  - Beschrijving van elke geplande evaluatie aan de hand van:
    - Te evalueren actie;
    - Geplande timing start en einde evaluatie;
    - Evaluatiecriteria;
    - Argumentatie van de relevantie van de gekozen opzet en methodologie van de evaluatie (zodra gekend/bepaald);
    - Evaluatiebudget (incl. BTW) (zodra gekend/bepaald);
    - Uitvoerder van de evaluatie (zodra gekend/bepaald);
    - Belangrijkste stakeholders van de evaluatie.

- De Intermediaire Instantie duidt een contactpersoon aan als aanspreekpunt voor de uitvoering en opvolging van het evaluatieplan.
- Het ontwerp-evaluatieplan wordt een eerste maal door de Intermediaire Instantie in het derde kwartaal 2023 aan de ESF+ evaluatiefunctie voorgelegd voor inhoudelijke afstemming. Een eerste evaluatieplan wordt door de Intermediaire Instantie eind november 2023 aan de ESF+ evaluatiefunctie bezorgd. Dit wordt bijgevoegd aan het evaluatieplan van de Beheerautoriteit en ter goedkeuring voorgelegd aan het Monitoringcomité in december 2023 (conform artikel 38 van verordening (EU) Nr. 2021/1060).
- Per kwartaal wordt een overleg georganiseerd met de ESF+ evaluatiefunctie voor het opvolgen van de uitvoering van het evaluatieplan van de intermediaire organisatie. Eventuele wijzigingen aan het evaluatieplan worden ter goedkeuring aan het Monitoringcomité voorgelegd.
- Het kwaliteitskader voor evaluatie opgemaakt door de ESF Evaluatiefunctie is ook van toepassing op de evaluatiewerkzaamheden van de Intermediaire Instantie in het kader van deze samenwerkingsovereenkomst.
- Voor de evaluaties opgenomen in het evaluatieplan dient de Intermediaire Instantie een stuurgroep op te zetten. De ESF Evaluatiefunctie dient vertegenwoordigd te zijn in deze stuurgroepen.
- Conform het artikel 40(1) van verordening (EU) Nr. 2021/1060 is het Monitoringcomité belast met het opvolgen van de uitvoering van aanbevelingen van evaluaties. Hiervoor dient door de Intermediaire Instantie voor elke uitgevoerde evaluatie een management response opgemaakt te worden waarin wordt aangegeven welke acties uitvoering geven aan de aanbevelingen. De management response wordt samen met het evaluatierapport door Intermediaire Instantie aan het Monitoringcomité gepresenteerd.
- Eindrapporten van evaluaties worden door de Intermediaire Instantie aan het Monitoringcomité gepresenteerd (conform art. 40(1) van verordening (EU) Nr. 2021/1060). Alle eindrapporten van evaluaties opgenomen in het evaluatieplan van de intermediaire Instantie dienen gepubliceerd te worden op de website van de Beheerautoriteit (conform artikels 44(7) en 49(1) van verordening (EU) Nr. 2021/1060).

4.2 Opvolging door de ESF+ evaluatiefunctie

- De ESF+ evaluatiefunctie van Europa WSE is bevoegd om het respecteren van de bepalingen door de actoren na te gaan.

- In het geval dat de evaluatiewerkzaamheden de verantwoordelijkheid zijn van intermediaire instanties, zijn deze laatste verplicht om voor elke evaluatie een stuurgroep samen te stellen waarin de ESF+ evaluatiefunctie vertegenwoordigd is, opdat de laatstgenoemde de kwaliteit van het evaluatiewerk kan bewaken. Indien deze kwaliteit niet voldoende geacht wordt, dient de intermediaire instantie acties te ondernemen om de kwaliteit te verbeteren tot een aanvaardbaar niveau.

4 Samenhang en integratie met het departement Werk en Sociale Economie

4.3 Departementale planningsprocessen - BBT en OP

- Evaluatieacties in het ESF+ evaluatieplan worden mee opgenomen in de cycli en plannings- en rapportageprocessen van het [departementale Ondernemingsplan](#) en de [Beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsopmaak](#).

4.4 Kennisbeleid DWSE

- Het ESF+ evaluatieplan en de bijhorende evaluatieacties worden opgenomen in de departementale evaluatieagenda van het DWSE.
  - De departementale evaluatieagenda bevat het overzicht van alle geplande lopende evaluatiestudies in beheer van DWSE.
  - De publicatie van de departementale evaluatieagenda volgt de jaarlijkse cyclus van de Beleids- en begrotingstoelichting (BBT).
- De [kennisagenda DWSE](#) vormt het meerjarig kader met enerzijds prioritaire kennisbehoeften voor en anderzijds de inhoudelijke structuur voor het rapporteren van onderzoek in beheer van DWSE. De kennisagenda DWSE is opgebouwd uit zes kennisdomeinen. Binnen het ESF+ evaluatieplan en de geplande acties wordt steeds de link gelegd met de kennisdomeinen en -behoeften van de kennisagenda DWSE door:
  - het vermelden hoe de ESF+ evaluatieactie inhoudelijk bijdraagt aan het betreffende kennisdomein binnen de kennisagenda WSE;
  - de publicatie van een samenvattend artikel onder de specifieke relevante kennisdomeinen op het [kennisplatform WSE](#) en vermelding van rapporten in [het jaaroverzicht onderzoek DWSE](#) (zie ook punt 3.5.2.).
- Bij de identificatie van kennisbehoeften en de operationalisering van evaluatieacties wordt steeds gezocht naar zinvolle en relevante synergie met andere geplande of lopende onderzoeksprojecten met het oog op het vermijden van inhoudelijke overlap en overbevragen van doelgroepen door
  - een integratie van verschillende kennisbehoeften in eenzelfde onderzoeksproject of evaluatieactie;

- een afstemming van het evaluatiedesign en planning van uitvoering met andere verwante onderzoeksprojecten.

5. Kwaliteitswerking

- Aanvullend op de generieke bepalingen uit de vorige hoofdstukken zet de ESF+ evaluatiefunctie een kwaliteitswerking op die normatief stuurt op de wijze van uitvoering van deze bepalingen.
- Centraal in deze kwaliteitswerking staan de evaluatiewaarden en -principes (cf. infra) die sturend zijn binnen de vormgeving en uitvoering van de kernverantwoordelijkheden van de ESF+ evaluatiefunctie.
- Dit waardenkader bouwt verder op [de visie en bijhorende principes van Europa WSE](#).
- Als resultaat van continue reflectie over de kwaliteit van de uitvoering van de kernverantwoordelijkheden, steeds met het oog op continue verbetering, is deze kwaliteitswerking evolutief en onderhevig aan bijsturen.

Waarde	Omschrijving
Relevantie & bruikbaarheid	<p>Strategisch en maatschappelijk relevant - Ons evaluatiewerk staat ten dienste van de uitvoering van de missie en beleidsstrategie van Europa WSE en het versterken van de maatschappelijke meerwaarde en impact van interventies voor de verschillende finale doelgroepen. We dragen bij aan beleidsleren door het verschaffen van bruikbare en relevante inzichten over hefboomen en de werking van interventies op het terrein. We dragen bij aan beleidsverantwoording door de impact van interventies zichtbaar en communiceerbaar te maken.</p>
	<p>Zinvol - Ons evaluatiewerk wordt daarom geprogrammeerd vanuit reële en gefocuste kennisbehoeften en -vragen van EU WSE en onze partners. Het programmeren van evaluatie o.b.v. levens- en strategische cycli draagt bij aan het effectief en efficiënt inzetten van evaluatiecapaciteit door het prioriteren van nuttige en haalbare acties.</p> <p>We ondersteunen de werking van EU WSE optimaal door het differentiëren van evaluatiewerk in functie van verschillende types kennisbehoeften in de tijd. We onderscheiden verschillende fasen of stadia binnen de levenscyclus van een oproep waarin kennisbehoeften variëren en waarvoor we verschillende types van evaluatiewerk (cf. conceptueel/empirisch, theoretisch/praktisch) inzetten.</p> <p>De timing van ons evaluatiewerk wordt afgestemd met de strategische cycli binnen de afdeling EU WSE, DWSE en die van belangrijke stakeholders met het oog op de tijdige beschikbaarheid van evaluatieresultaten voor doorwerking binnen de (strategische) besluitvorming.</p>
	<p>Breed beschikbaar en laagdrempelig - De evaluatieresultaten en geleerde lessen worden actief en waar nodig op maat beschikbaar gesteld voor een breed en divers publiek. Doorheen het evaluatieproces worden stakeholders betrokken en geconsulteerd om de kans op leren en doorwerking te verhogen.</p>

Geloofwaardigheid en objectiviteit	<p>Betrouwbaar – We voorzien voldoende middelen om een kwaliteitsvol evaluatieproces te garanderen. Het evaluatiewerk wordt uitgevoerd door personen met voldoende en geschikte methodologische en inhoudelijke expertise en ervaring om de kwaliteit en betrouwbaarheid van het evaluatieproces en resultaten te waarborgen. We voorzien voor de hele programmaperiode voldoende budget en tijd om onze evaluatieprioriteiten en de verwachtingen van onze evaluatiestakeholders te kunnen inlossen.</p>
	<p>Validiteit – Waar nodig en in de mate van het mogelijke worden verschillende bronnen, theorieën en/of methoden gecombineerd zodat een goede inschatting kan worden gemaakt van de geldigheid van de resultaten.</p> <p>De perspectieven van verschillende stakeholders worden steeds mee in rekening genomen en correct weergegeven om de geldigheid van resultaten te garanderen.</p> <p>Beperkingen van de evaluatie met implicaties voor de validiteit van de resultaten worden duidelijk weergegeven.</p>
	<p>Transparant – Het volledige evaluatieproces verloopt voor alle betrokkenen zo open en transparant mogelijk. Bevindingen en aanbevelingen worden steeds onderbouwd met relevante informatie zonder deze bronnen in gevaar te brengen of bewust schade te berokkenen. Een open onderzoeksproces draagt bij aan verantwoording over gemaakte keuzes en acties m.b.t. ons evaluatiewerk naar stakeholders.</p>
Onafhankelijkheid, participatie en samenwerking	<p>Onafhankelijkheid en autonomie - We bewaken de onafhankelijkheid van de (interne en externe) evaluator tegenover het evaluandum teneinde een kritisch-constructieve houding te kunnen aannemen. We bewaken de autonomie van de ESF+ evaluatiefunctie en die van onze evaluatiepartners binnen de uitvoering van het gehele evaluatieproces.</p>
	<p>Participatie en betrokkenheid – We betrekken de verschillende stakeholders doorheen het hele evaluatieproces op een manier die een zinvolle en waardige participatie toelaat en om draagvlak te creëren.</p>

	<p>We bewaken de proportionaliteit van evaluatie en zijn ons bewust van en wegen de inspanning en belasting voor betrokken actoren af t.o.v. de verwachte meerwaarde van het evaluatiewerk voor onze stakeholders en minimum validiteit.</p>
	<p>Inbedding en netwerking – We zijn onderdeel van een breder ecosysteem van experts, onderzoekers, evaluatoren en beleidsmakers naar wie we actief uitreiken. We trachten hen op een relevante en zinvolle manier te betrekken bij ons evaluatiewerk en we maken gebruik van de relevante kennis en expertise waarover zij beschikken. Zo worden evaluaties opgevolgd door een stuurgroep die de uitvoerders van de evaluatie adviseren op kritieke momenten doorheen het evaluatieproces.</p>
<p>Ethisch verantwoord & mensgericht</p>	<p>Ethisch verantwoord - We zijn ons bewust van evaluatie als een interventie en streven naar ethisch verantwoorde onderzoekvoering met aandacht en respect voor de vertrouwelijkheid, waardigheid, privacy en welzijn van de actoren betrokken bij de interventie en/of het evaluatieproces.</p> <p>Als ESF+ evaluatiefunctie zijn we ons bewust van onze positie en (h)erkennen we de machtsdynamieken die een evaluatie met zich meebrengt. Daarom verduidelijken we steeds de rol en het motief van elke evaluatie én de implicaties/doorwerking van evaluatieresultaten voor de betrokkenen. We vermijden negatieve impact van deelname aan het evaluatieproces op betrokkenen.</p>
	<p>Diversiteit en inclusie - We hebben oog voor en zijn responsief voor de diversiteit onder actoren en de mate waarin persoonlijke kenmerken (vb. gender, taal, herkomst, LGBTQ-identiteit, leeftijd, religie...) en culturele, economische en fysieke omgevingsfactoren het evaluatieproces en/of de effectiviteit van de interventie voor deze personen mogelijks beïnvloeden. We houden hiermee rekening bij de keuze van de onderzoeksopzet (incl. evaluatiemethodologie) en evaluatieproces.</p>

